

ESTETISK VEILEDER

JEVNAKER SENTRUM

INNHold

INNHold.....	3
1. INNLEDNING.....	4
1.1 Formål	
1.2 Utformingsprinsipper	
2. ARKITEKTUR.....	6
2.1 Eksisterende struktur	
2.2. Ny arkitektur	
3. MATERIALBRUK.....	8
3.1 Materialhenvisning byggverk	
3.2. Materialbruk utomhus	
3.3 Utvendig fargebruk	
4. SKILT OG REKLAME.....	10
4.1 Generelt	
4.2 Områdebegrensninger	
4.3 Retningslinjer for Jevnaker sentrum	

1. INNLEDNING

1.1 Formål

Estetisk veileder for Jevnaker sentrum skal være veiledende for alle nye tiltak som gjøres i sentrum sammen med andre overordnede kommunale planer og gatebruksplanen for Jevnaker sentrum.

Estetisk veileder for utforming av bebyggelse og utomhusareal har følgende hensikt:

- Styrke Jevnaker sentrums posisjon som sentrumsområde. Tilrettelegge for gode bokvaliteter
- Visuell bevisstgjøring som katalysator for utvikling av handel og næringsliv
- Sette en standard for en helhetlig, fysisk utforming av Nesbakken

1.2 Utformingsprinsipper

Fokus på nye utformingsprinsipper vil styrke Jevnakers identitet og egenart. Dette er en viktig faktor for innbyggernes opplevelse av trivsel, og kan bidra til å tiltrekke seg innflyttere eller

besøkende.

Følgende overordnede utformingsprinsipper skal legges til grunn for utvikling av det visuelle miljøet i Jevnaker sentrum:

- Fortetting og stedstilpasset urbanisering
- Estetisk og arkitektonisk kvalitet som inkluderer moderne stiluttrykk
- Ivareta miljøkvaliteter og bygge opp om varige verdier
- Bevisstgjøring av stedlig arkitektur og estetikk

Fortetting og stedstilpasset urbanisering

Bebyggelsens beliggenhet, form, volum, material- og fargevalg skal innpasses i stedets og landskapets eksisterende hovedtrekk. Bygningsvolumer skal være klare og enkle, og sammen danner tette bygningsmiljø, gater og plasser.

Følgende føringer skal ligge til grunn:

Storgata sett fra krysset Storgata - Enggata

- Sammenhengende bygningsgrupperinger mot gater og plasser
- Tydelige definerte volumer med arkitektonisk variasjon i utforming
- Etablerte byggelinjer skal videreføres

Enhetlig preg

Bygninger skal framstå slik at de danner helhetlige bygningsmiljøer med en bevisst holdning og begrunnelse for dimensjonering av uterom. Innenfor hovedprinsippet om et helhetlig bygningsmiljø skal det gis rom for at enkelte bygninger også kan framstå som individuelle bygg. Dette kan for eksempel være rådhus, kulturhus, barnehage med mere; altså bygg som rommer spesielle funksjoner og virksomheter. Slike enkeltanlegg vil gi variasjon, spenning og opplevelse samtidig som de definerer retninger, områder og møtesteder / knutepunkter.

Estetikk og arkitektur

Bygninger skal prosjekteres med fokus på gode arkitektoniske kvaliteter. Det skal dokumenteres

spesielt at større prosjekters estetiske kvalitet er vurdert av foretak med godkjent arkitektfaglig kompetanse. Krav til når dette gjør seg gjeldende avklares med Jevnaker kommune.

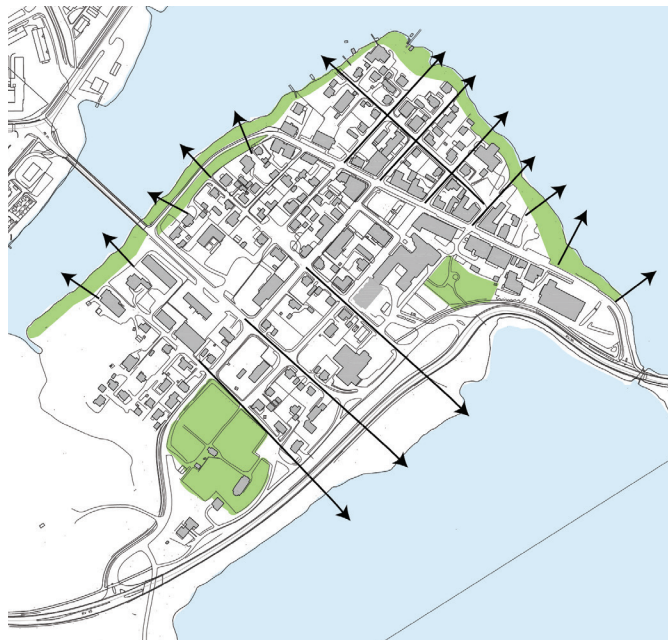
Krav til estetisk kvalitet for alle tiltak skal forstås ut fra bevisst tolkning av bygninger og bygningsmiljøets dimensjonering, detaljering og fargesetting. Tilsvarende gjelder også for uterom.

Krav til uterom og gater er spesielt omtalt i gatebruksplanen for Jevnaker sentrum.

Miljø

Alle tiltak som iverksettes skal ha som formål å fremme miljøvennlige løsninger med hensyn til klima, materialbruk, energibruk, lokale ressurser, trygghet og trivsel.

Det skal ved valg av løsninger legges vekt på solid kvalitet, de skal tåle slitasje og skal eldes med verdighet. Godt vedlikehold skal vektlegges som en del av områdets miljøkvalitet.

Bilde til høyre viser kvartalsstrukturen som preger Jevnaker sentrum og bilde til venstre viser siktlinjler.

2. ARKITEKTUR

2.1 Eksisterende struktur

Eksisterende sentrumsbebyggelse

Bygningsmiljøet i Jevnaker sentrum framstår som særegent og med kvaliteter som skiller det fra de fleste andre kommunesentrene i dette distriktet. Bebyggelsesstrukturen med den karakteristiske kvartalsinndelingen er av en urban kvalitet som gir stedet en helt egen identitet.

De kulturhistoriske verdiene er kartlagt i Rapport for kulturhistoriske vurdering Nesbakken fra 2014 utarbeidet av Norconsult. I denne rapporten blir blant annet alle bygg i Jevnaker sentrum med bevaringsverdi gjennomgått.

Storgata er en av gatene som tidlig ble opparbeidet som en forbindelseslinje mellom øst- og vestsiden av Jevnaker sentrum. Rutenettet som fortsatt sees i Jevnaker sentrum ble utarbeidet i en reguleringsplan fra 1893, som var grunnlaget for utbyggingen av sentrum. Storgata ble til en handelsegate med trehus i sveitserstil og fungerte tidlig som en ferdselsåre gjennom sentrum. Storgata har i dag en variert bebyggelse som jevnt

over er bygget som forretningsbygg. Stiluttrykket spenner fra mindre bygninger i forenklet sveitserstil, dekorerte bygg med klassisistisk stil, gjennomførte 50- og 60-tallsbygg, 80- og 90-tallsbygg i tegl, og til dagens enkle former og rene uttrykk. Arkitekturen tilknyttet forretnings- og næringsbygg i Storgata har for det meste næring i første etasje og leiligheter i de resterende etasjene.

Ny bru ble bygget på trettitallet som knyttet seg direkte til Brugata som ble opprettet som ny gjennomkjøringsveg. Brugata ble etter krigen videreført mot Hermanstjern for å avslaste Storgata, og utparsellering av tomter og fortetting av Nesbakken fortsatte. Nyere planer for sentrum i 1998 og 2007 har søkt å videreføre eldre byggestil. I sentrum er det i dag en jevn fordeling av bygninger med trepanel og bygninger med fasader i malt puss.

Eksisterende villabebyggelse

I opprinnelig kvartalsstruktur rundt Storgata er mye av eksisterende bebyggelse preget av hus i forenklet sveitserstil. Gjennomgående i sentrum består arkitekturen av relativt små hus

Bilde til venstre viser historisk bilde av Jevnaker sentrum og resterende viser eksisterende bygninger i Jevnaker sentrum i dag.

med romslige hager. Husene er holdt lave med gjennomsnitt på 1½-2 etasjer. Takformene er klassiske saltak og valmtak. I sum bidrar dette til å gi et trivelig, nært og grønt inntrykk av Jevnaker sentrum som ikke bør bli borte i fremtidig utbygging.

For mer informasjon om villabebyggelsen på Jevnaker vises det til "Rapport om kulturhistoriske vurderinger av Nesbakken", laget i samarbeid med Norconsult i 2014.

Tiltak på eksisterende bebyggelse

Ved tiltak på eksisterende bebyggelse skal opprinnelig stiluttrykk og utforming for bygg etterstrebes. Det bør brukes tilsvarende materialer som eksisterende bygg.

Tiltak på bebyggelse med bevaringsverdi

Alle tiltak på eksisterende bebyggelse med bevaringsverdi i sentrum skal avklares med bygningsmyndighetene.

2.2. Ny arkitektur

Stiluttrykk

Ny bebyggelse på Nesbakken som i hovedsak skal romme funksjoner som forretning, kontor og bolig, skal gis en tidsmessig utforming tilpasset omkringliggende bebyggelse, lokale terreng og tomtesituasjoner.

Ny sentrumsbebyggelse for næring/leiligheter

Ny bebyggelse i sentrum skal tydeliggjøre seg som moderne, men samtidig bygg som står i forhold og stil til omliggende bebyggelse. Ved etablering av nybygg skal møte mellom bygg og gate vektlegges, for at bidra til å skape et imøtekommende, variert og hyggelig gatemiljø.

Fasadeveggene skal gis en enkel og harmonisk utforming med bruk av tradisjonsriktige materialer. Stilmessige kopier skal unngås dersom det ikke foreligger helt spesielle motiver for dette.

3. MATERIALBRUK

3.1 Materialhenvisning byggverk

Fasade

For fasader skal følgende materialer benyttes:

- Tre
- Tegl
- Lettbetongblokker
- Betong
- Stein
- Glass

Treverk skal i størst mulig utstrekning fargebehandles for å understreke stilen til den eldre by- og villabebyggelsen. Ubehandlet treverk på moderne bygg anbefales av stilmessig grunner ikke.

Tegl og lettbetongblokker skal fuges, slemmes og pusses. Slemming og puss tilsettes lyse murfarger.

Bruk av ubehandlet betong skal være begrenset, dersom det ikke er overbevisende arkitektoniske argumenter for det.

Utvendig fasadekledning av stål og aluminium som korrugerte plater eller fasadekassetter skal kun brukes i forbindelse med eksisterende bygninger som har en slik type kledning fra før.

Tak

Følgende materialer skal benyttes:

- Teglpanner
- Betongtakstein
- Skifer
- Korrugerte stålplater
- Stålplater med taksteinsprofil
- Båndtekking
- Glass

Tak over inngangspartier, sammenhengende baldakiner og takoverdekning over offentlig gangarealer med mer skal være påhengt fasadevegger på grunn av brøyting og tilgjengelighet.

Vinduer, glassfelt, dører og porter

Vinduer og glassfelter, dører og porter skal tilpasses bygningens arkitektoniske uttrykk og stilart.

3.2. Materialbruk utomhus

For materialbruk til gater og utomhusarealer i Jevnaker vises det til Gatebruksplanen for Jevnaker sentrum. Retningslinjer for vegetasjon, belysning og møblering ligger også i denne planen.

3.3 Utvendig fargebruk

Bygningshistorien viser en klar sammenheng mellom arkitektur, materialvalg, detaljutforming og farger.

Ny bebyggelse i sentrum skal oppføres i henhold til bestemmelser og retningslinjer nedfelt i reguleringsplan og denne veilederen.

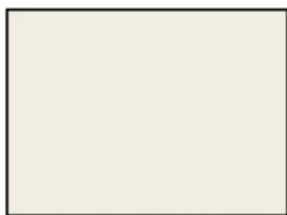
Fargebehandlet treverk

Malt treverk skal fargesettes med fellesbenevnelsen "tradisjonsfarger".

Malt treverk har referanser til en relativt lys fargesetting av hus fra begynnelsen av 1900-tallet. Dette er farger som også lett lar seg benytte og kombinere til nye bygg / moderne arkitektur. Fargesetting av malt treverk tar utgangspunkt i hovedfarger som vist på neste side.

Jevnaker kommune skal godkjenne utvendige material- og fargevalg ved fremtidig utbygging, og ved fasaderenovering i sentrum dersom disse avviker fra prinsippene i estetisk veileder

Pur hvit - RAL 9010

Grønnbeige- RAL 1000

Gråbeige - RAL 1019

Sandgul - RAL 1002

Blågrå - RAL 7031

Lys grå - RAL 7035

Oksidrød - RAL 3009

Singul - RAL 1018

Beige - RAL 1001

Skifergrå - RAL 7015

*Fargekart med RAL-koder til fargebruk i
Jevnaker sentrum.*

4. SKILT OG REKLAME

4.1 Generelt

Det skiller mellom tre hovedgrupper skilting:

- Offentlig trafikkskilt
- Virksomhetsskilt/informasjonskilt
- Reklameskilt

4.2 Områdebegrensninger

Områdebegrensninger for bruk av skilt og reklamer deles inn i følgende:

- Områder hvor skilt og reklame tillates innenfor bestemte retningslinjer, som for forretningsstrøk, kafenaavn, gågater, strøk med næringsvirksomhet mm.
- Områder med restriktiv holdning til reklame, som for bevaringsverdige og særpregede miljøer mm.
- Områder med forbud mot reklame ut over allmennyttig informasjon som f.eks. boligområder, parker og grøntområder.

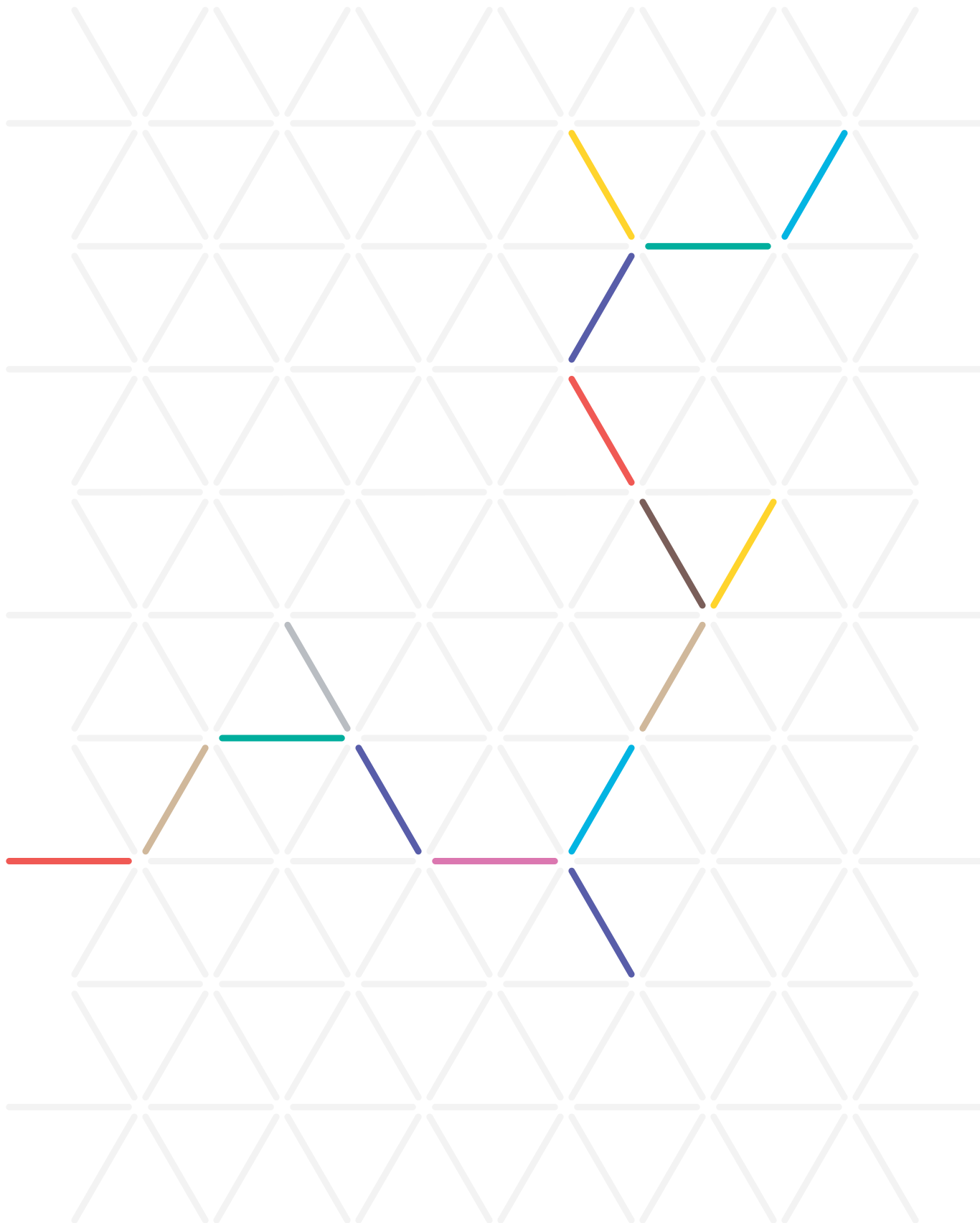
4.3 Retningslinjer for Jevnaker sentrum

- Virksomhetsskilt og allmennyttig informasjon innenfor avgrensede områder skal utføres ensartet og tilpasset hverandre og den/de bygning/er eller informasjonstavler som velges som bakgrunn.
- Virksomhetsskilt og allmennyttig informasjon skal belyses direkte med spot eller indirekte med bakgrunnsbelysning.
- Reklameskilt med det enkelte firmas logo kan benyttes, men det skal tilstrebes en mal for enhetlige skriftstørrelser og belysning. Flere skilt skal monteres etter samme system eller samlet gruppevis.
- Det tillates ikke skilt montert på møner, tak, gesimser og takutstikk.

Flyttbare reklameskilt plassert på fortau, gangarealer, plasser, gater, veger m.m. skal framstå som enhetlige og ryddige grupper, og ikke være til hinder for forbispaserende/kjørende.

Plassering og utforming av skilt og reklame skal godkjennes av bygningsmyndighetene.

tegn_3
+47 08 346
www.tegn3.no

Trondheim
Leiv Eiriksson Senter
Postboks 6380 Sluppen
7492 Trondheim

Oslo
Lilleakerveien 8
Postboks18
0216 Osloom